

## 6. ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ ΟΙ ΦΙΛΕΣ ΜΑΣ

### 06.02 Ιστορίες με φίλους

#### Ευθύς και Πλάγιος Λόγος

**Ευθύς λέγεται ο λόγος μέσω του οποίου μεταδίδονται τα λόγια ενός προσώπου άμεσα, δηλαδή έτσι ακριβώς όπως τα είπε. Π.χ:**

- Θα φύγω σε λίγο.
- Γιατί;
- Θυμήθηκα πως έχω κάποια δουλειά.
- Εντάξει, τα λέμε άλλη φορά.

**Πλάγιος λέγεται ο λόγος μέσω του οποίου μεταδίδονται τα λόγια ενός προσώπου έμμεσα, δηλαδή όχι ακριβώς όπως τα είπε αλλά όπως μας τα μεταφέρει ένα τρίτο πρόσωπο. Π.χ.:**

Ο Γιάννης τον ρώτησε γιατί φεύγει.  
Εκείνος απάντησε πως έχει κάποια δουλειά.

#### Μετατροπή Ευθύ Λόγου σε Πλάγιο

Για να μετατρέψω τον ευθύ σε πλάγιο λόγο:

- Προσθέτω τα ονόματα των προσώπων.
- Βάζω συνδέσμους για να ενώσω τις προτάσεις.
- Χρησιμοποιώ ρήματα όπως ρώτησε, απάντησε, είπε κ.ά.
- Μετατρέπω τις κύριες προτάσεις σε εξαρτημένες.
- Αλλάζω το πρόσωπο των ρημάτων από πρώτο/δεύτερο σε τρίτο (π.χ. ήθελα → ήθελε).
- Μερικές φορές, αλλάζω και τον χρόνο του ρήματος (π.χ. έριξαν είχαν ρίξει).

«Θέλω φαγητό», είπε ο Αρίωνας.

Τα λόγια του Αρίωνα βρίσκονται **μέσα σε εισαγωγικά, «...», άρα... έχουμε ευθύ λόγο.**

Ο Αρίωνας είπε ότι ήθελε φαγητό.

Εδώ **δεν έχουμε εισαγωγικά, άρα... έχουμε πλάγιο λόγο.**

### Αντωνυμίες – Προσωπικές Αντωνυμίες

Οι αντωνυμίες είναι κλιτές λέξεις που αντικαθιστούν ονοματικές φράσεις και κάνουν την ίδια «δουλειά» με αυτές.

Τι πρέπει να ξέρουμε για τις αντωνυμίες;

- Οι αντωνυμίες χρησιμοποιούνται στη θέση ονοματικών φράσεων.
- Οι αντωνυμίες δε σχηματίζουν κλητική.

Χρησιμοποιούμε τις **προσωπικές αντωνυμίες** όταν θέλουμε να μιλήσουμε για **τα τρία πρόσωπα** που είναι δυνατόν να μας απασχολούν σε μια συζήτηση, δηλαδή για εμένα (πρώτο πρόσωπο), για εσένα (δεύτερο πρόσωπο) και για κάποιον άλλο (τρίτο πρόσωπο).

Α' ΠΡΟΣΩΠΟ		Β' ΠΡΟΣΩΠΟ		Γ' ΠΡΟΣΩΠΟ							
	δυνατοί	αδύνατοι	δυνατοί	αδύνατοι	δυνατοί			αδύνατοι			
Ενικός αριθμός					Ενικός αριθμός						
Ον.	εγώ	—	εσύ	—	Ον.	αυτός	αυτή	αυτό	τος	τη	το
Γεν.	εμένα	μου	εσένα	σου	Γεν.	αυτού	αυτής	αυτού	του	της	του
Λιγ.	εμένα	με	εσένα	σε	Λιγ.	αυτόν	αυτή(ν)	αυτό	τον	την	το
Κλ.	—	—	εσύ	—	Πληθυντικός αριθμός						
Πληθυντικός αριθμός					Ον.	αυτοί	αυτές	αυτά	τοι	τες	τα
Ον.	εμείς	—	εσείς	—	Γεν.	αυτών	αυτών	αυτών	τους	τους	τους
Γεν.	εμάς	μας	εσάς	σας	Λιγ.	αυτούς	αυτές	αυτά	τους	τις/τες	τα
Λιγ.	εμάς	μας	εσάς	σας							
Κλ.	—	—	εσείς	—							

Καταλαβαίνουμε το πρόσωπο από τις καταλήξεις του ρήματος, άρα είναι περιττό να χρησιμοποιήσουμε και την προσωπική αντωνυμία. Την προσωπική αντωνυμία σε ονομαστική, λοιπόν, τη χρησιμοποιούμε μόνο για να τονίσουμε ποιος έκανε την πράξη που δηλώνει το ρήμα:

- Εγώ έφαγα τα μακαρόνια, όχι η Μαρία.

- Πέτρο, εσύ πρέπει να ξεκαθαρίσεις τι θα κάνεις από εδώ και πέρα και όχι οι γονείς σου.

## **Τα Σάϊνια 2022 / 2023**

**Πώς ξεχωρίζουμε τα άρθρα από τις προσωπικές αντωνυμίες ;**

- Τα άρθρα συνοδεύουν ουσιαστικά και μπαίνουν μπροστά από αυτά.
- Οι αντωνυμίες συνοδεύουν ρήματα και μπαίνουν μπροστά από αυτά.